

Nr 411.

Godkänd av första kammaren den 19 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 20 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar rörande flottans och kustartilleriets avlöningsanslag.

(Statsutskottets utlåtande nr 173.)

Till Konungen.

I den till riksdagen avlätna, den 14 januari 1918 dagtecknade propositionen rörande statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen under femte huvudtiteln,

i punkten 4

dels att godkänna stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan ävensom för mariningenjörkåren, för marinintendenturkåren, för marinintendenturkåren i flottans reserv, för reservmarinintendentsaspiranter, för marinläkarkåren samt för flottans poliskår av den lydelse, bilagorna nr 2—11 vid statsrådsprotokollet angående femte huvudtiteln utvisa;

dels och att i riksstaten för år 1919 öka förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 6,341,969 kronor, med 233,727 kronor till 6,575,696 kronor;

samt i punkten 38

dels att godkänna stat för kustartilleriets personal av den lydelse, bilagan nr 12 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar;

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 140 häft (Nr 411.)

dels ock att i riksstaten för år 1919 öka förslagsanslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,616,726 kronor, med 45,008 kronor till 1,661,734 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har vidare i en till riksdagen avlåten, den 22 mars 1918 dagtecknad proposition (nr 341), under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen bl. a., att med godkännande av den i statsrådsprotokollet förordade staten för flottans skeppsgossekår för år 1919, i riksstaten för samma år öka förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 6,341,969 kronor, med 269,922 kronor 50 öre till 6,611,891 kronor 50 öre eller i jämnt tal till 6,611,892 kronor.

Slutligen har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 19 april 1918 dagtecknad proposition (nr 356) angående överflyttandet av underofficerskorpraler i 1. lönegraden vid flottan och kustartilleriet till en ny lägre underofficersgrad m. m., under åberopande av vid samma proposition fogat utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden och med ändring av de i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln samt i propositionen nr 341 framställda förslag, såvitt de beröras av här nedan gjorda framställningar, bland annat föreslagit riksdagen att dels godkänna de i sistnämnda statsrådsprotokoll förordade staterna för år 1919 för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår, å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan samt för kustartilleriets personal,

dels ock i riksstaten för år 1919 öka ej mindre förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 6,341,969 kronor, med 558,145 kronor till 6,900,114 kronor, än även förslagsanslaget till avlöning åt kustartilleriets personal, nu 1,616,726 kronor, med 160,418 kronor till 1,777,144 kronor.

Framställningar i statsverkspropositionen.

Flottans avlöningsanslag.

I enlighet med 1914 års plan och med iakttagande av en däri utav föregående års riksdag gjord jämkning har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att staten för flottans officerskår skall upptaga följande beställningar:

Flaggmän	5
Kommendörer	9
Kommendörkaptener av 1:a graden	22
» » 2:a »	22
Kaptener av 1:a klassen	87
» » 2:a »	44
Löjtnanter	110
Underlöjtnanter och fänrikar	55
	Summa 354.

Detta innebär en ökning av beställningarnas antal i förhållande till innevarande års stat med 12 enligt följande fördelning:

Flaggman	1
Kaptener av 1:a klassen	5
» » 2:a »	3
Löjtnanter	2
Underlöjtnant eller fänrik	1
	Summa 12 officersbeställningar.

Vid beräkningen av det erforderliga antalet beställningar har för nytillkommen krigsfartygsmateriel utöver 1914 års plan beräknats två beställningar, medan motsvarande antal på grund av en torpedkryssares överflyttning till materielreserv ansetts kunna utgå ur staten. Härigenom har det ovan upptagna antalet för år 1919 nytillkomna officersbeställningarna kunnat begränsas till det år 1914 beräknade.

I staten för flottans underofficerskår, som för närvarande upptager beställningar för flaggunderofficerare och underofficerare av 2. graden, har Eders Kungl. Maj:t nu i fråga om dessa båda beställningsgrupper föreslagit en ökning med 14 beställningar, varigenom antalet underofficersbeställningar skulle komma att uppgå till det år 1914 beräknade antalet eller 738 enligt följande fördelning:

flaggunderofficerare	243
underofficerare av 2:a graden	495
	Summa 738

Av de 243 flaggunderofficerarna beräknas 96 vara flaggmaskinister, för vilka tillkommer en ökning i fasta lönen med 240 kronor.

Vad sjömanskåren beträffar har en ökning med 100 löner föreslagits. Härigenom skulle även denna kår komma upp till det år 1914 såsom erforderligt beräknade antalet eller 4,400 löner. Fördelningen å de olika lönegraderna inom kåren skulle från och med år 1919 bliva:

1:a lönegraden	738 löner
2:a »	1,590 »
3:e »	1,047 »
4:e »	1,025 »
	<hr/>
	Summa 4,400 löner.

I det framlagda statförslaget ha vidare upptagits kostnaden för lega och anställningspremier med 115,000 kronor och vissa övriga rekryteringskostnader med 32,000 kronor. Slutligen har förändrad lydelse föreslagits av vissa anmärkningar under denna stat.

Mariningenjörkårens ökning, sådan densamma beräknats för femårsperioden 1915—1919, har, vad den egentliga mariningenjörsdetaljen angår, genomförts utom beträffande en beställning såsom mariningenjör av 1. graden, 1. löneklassen, vilken beställning emellertid nu av Eders Kungl. Maj:t föreslagits att uppföras i 1919 års stat.

Vad därefter specialingenjörerna angår, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att en biträdande stationsingenjör och tvenne elektroingenjörer nu skulle ytterligare uppföras å mariningenjörkårens stat. Av dessa beställningar finnas för närvarande två, och en av dessa har alltsedan år 1871 uppehållits av en ingenjör, anställd medelst kontrakt på sex månaders uppsägning. Den tredje beställningen är avsedd speciellt för marinens gnistmateriel. Avlöningsförmånerna för samtliga de nya beställningarna utgöra tillhopa 5,000 kronor, därav 4,500 kronor lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar. Härtill skulle komma fyra ålderstillägg å 500 kronor vardera efter resp. 5, 10, 15 och 20 års tjänst.

Eders Kungl. Maj:t har vidare i detta sammanhang föreslagit, att nuvarande innehavarna av de två av nyssnämnda beställningar, vilka redan förut funnits, men avsetts att nu uppföras å ordinarie stat, skulle få för rätt till åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss del av sin föregående tjänstgöring.

Ökningen i mariningenjörkårens stat utgör enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag 21,460 kronor.

Beträffande därefter marinintendenturkåren har från de marina myndigheternas sida sedan flera år tillbaka en ökning av densamma ansetts erforderlig, men har förslag härom icke blivit av Eders Kungl. Maj:t förelagt riksdagen, enär vissa på ökningens storlek inverkan omständigheter ännu icke utretts. Sedan emellertid nu utredningen avslutats rörande omläggning av redovisningsväsendet vid flottans stationer och kustartilleriregementena samt övriga på frågan inverkan omständigheter icke ansetts vara av den betydelse, att de längre böra förhindra den ifrågasatta ökningen av kåren, har Eders Kungl. Maj:t nu framlagt förslag om uppförande å kårens stat av 7 nya beställningar.

Av myndigheterna har påyrkats en ökning med 13 beställningar, men har departementschefen, vid det förhållande att de nuvarande extra ordinära förhållandena onekligen ökat arbetet inom kåren samt då ytterligare någon tids erfarenhet ansetts böra avvaktas, funnit lämpligt att för år 1919 stanna vid nyssnämnda mindre antal beställningar, av vilka två äro avsedda för kustartilleriet.

De föreslagna beställningarna hava ansetts i staten böra fördelas på de särskilda löneklasserna på följande sätt:

- 1 förste marinintendent av 2:a löneklassen,
- 2 marinintendenter av 1:a graden, 1:a löneklassen,
- 1 marinintendent » » » , 2:a » ,
- 2 marinintendenter av 2:a graden,
- 1 marinunderintendent.

Därjämte har en vaktmästarebefattning, avsedd för Stockholms station, föreslagits till uppförande å staten.

Kostnaden för avlöning enligt marinintendenturkårens stat skulle efter vidtagande av dessa öknningar bliva 352,365 kronor. Ökningen från 1918 års stat, 321,510 kronor, utgör sålunda 30,855 kronor.

Slutligen ha i samband med denna fråga särskilda stater för marinintendenturkåren i flottans reserv och för reservmarinintendents-aspiranter, slutande å respektive 5,560 och 6,675 kronor, föreslagits riksdagen till godkännande.

En ökning av marinläkarkårens ordinarie personal har ansetts vara av behovet påkallad, och har en utredning i frågan givit till resultat, att denna ökning borde omfatta 3 marinläkartjänster av 1:a graden och 2 marinläkartjänster av 2:a graden.

Av de 3 marinläkarbeställningarna av 1:a graden har 1 avsetts för kasernläkartjänst vid Stockholms station; de 2 övriga skulle beklädas

av specialister i ögonsjukdomar (oftalmologer), placerade en vid vardera av Karlskrona och Stockholms stationer.

Departementschefen har ansett sig böra tillstyrka att de 3 marinläkartjänsterna av 1:a graden uppföras i staten, medan däremot de 2 marinläkartjänsterna av 2:a graden uteslutits.

Dessutom hava vissa mindre jämkningar i det framlagda statförslaget ifrågasatts beträffande traktamentsersättning till värnpliktiga läkare samt i fråga om arvoden till vissa sjukhusläkare.

Vid bifall till vad sålunda föreslagits skulle marinläkarkårens stat sluta å ett belopp av 167,365 kronor. Ökningen från 1917 års stat, 146,385 kronor, utgör alltså 20,980 kronor.

Då det på de senare åren och särskilt under den sista tiden visat sig, att stölder och stöldförsök inom området för Stockholms station och varv tilltagit i en synnerligen oroväckande grad, har det ansetts erforderligt att åtgärder vidtagas i syfte att förstärka polisbevakningen därstädes. I sådant avseende har föreslagits en ökning av flottans poliskår med 3 konstaplar, avsedda för tjänstgöring å Galärvarvet.

Då konstapel åtnjuter ett årligt arvode av 1,400 kronor, kommer staten för poliskåren, nu upptagande ett belopp av 77,100 kronor, att ökas med 4,200 kronor till 81,300 kronor.

Det av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget om överflyttande av underofficerskorpraler till en ny lägre underofficersgrad föranleder vissa ändringar i staterna för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår och å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan. Eders Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande dessa stater, vilka icke sammanhånga med nyssnämnda överflyttning, hava icke givit riksdagen anledning till erinran.

Beträffande det i statsverkspropositionen framlagda statförslaget för marinintendenturkåren, har riksdagen icke velat motsätta sig den däri föreslagna ökningen av antalet beställningar, särskilt med hänsyn till de ökade arbetsuppgifter, som blivit en följd av det nya redovisningsväsendets införande. Riksdagen vill dock i detta sammanhang betona vikten av att överkvalificerad arbetskraft icke användes, utan att där så lämpligen kan ske mindre krävande arbeten utföras av underordnad personal.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om uppförande å marinläkarkårens stat av två marinläkarbeställningar av 1:a graden, som skulle beklädas av specialister i ögonsjukdomar (oftalmologer), har riksdagen icke ansett sig kunna bifalla. Enligt riksdagens mening torde det vara tillfyllest, om tvenne särskilda arvoden å 1,000 kronor vardera till två marinläkare för

verkställande av ögonundersökningar och ögonbehandling nu uppföras i staten, varigenom denna stat kommer att sluta på ett belopp av 158,745 kronor eller 8,620 kronor mindre än som av Eders Kungl. Maj:t äskats. Med anledning härav har riksdagen låtit uppgöra nytt statförslag för marinläkarkåren (Bil. D).

Övriga statförslag hava däremot icke givit riksdagen anledning till erinran.

Eders Kungl. Maj:ts i samma proposition berörda förslag om rätt att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tidigare tjänstgöring för två nyuppförda befattningshavare å mariningenjörkårens stat har riksdagen däremot icke ansett sig för närvarande kunna bifalla, enär samtliga frågor om dylik lönetur i enlighet med riksdagens i annat ärende gjorda uttalande synas böra bliva föremål för särskild utredning.

Kustartilleriets avlöningsanslag.

I fråga om kustartilleriets officerskår har i statsverkspropositionen föreslagits en ökning med 2 kaptensbeställningar av 2 klassen och 5 löjtnantsbeställningar. I fråga om underofficers- och manskapsbeställningarna ansluter sig Eders Kungl. Maj:ts förslag till uppsättningsplanerna.

Vad de i staten för kustartilleriets personal upptagna rekryteringsmedlen angå hava under denna rubrik i det här framlagda statförslaget upptagits lega och anställningspremier med 50,000 kronor samt övriga rekryteringskostnader med 15,000 kronor.

I övrigt har en del mindre jämkningar beträffande denna stat av Eders Kungl. Maj:t föreslagits.

Liksom i fråga om vissa stater under flottans avlöningsanslag föranleder Eders Kungl. Maj:ts förslag om överflyttande av underofficerskorpraler till en ny lägre underofficersgrad även ändring i staten för kustartilleriets personal. Vad Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit, i den mån detta icke beröres av sagda överflyttning, har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Framställningar rörande överflyttande av underofficerskorpraler i 1. lönegraden till en ny lägre underofficersgrad.

Med anledning av en till 1917 års riksdag gjord framställning rörande vissa ändrade grunder för pensionering av manskapet vid flottans sjömanskår utom båtsmän samt vid kustartilleriet (marinens stam-

manskap) uttalade riksdagen i sin skrivelse nr 10 (pkt 21), att det syntes riksdagen kunna ifrågasättas, huruvida förslaget verkligen skulle lända till marinens fromma. Riksdagen åberopade i detta avseende bland annat marinförvaltningens yttrande den 4 mars 1913, däri ämbetsverket uttalade, att rätten för manskap vid marinen att kvarstå i tjänst borde begränsas på så sätt, att manskapets pensionsålder bestämdes till 50 år under förutsättning, att pensioner stadgades till sådana belopp, att den pensionerade bereddes åtminstone nödortfig bärning under sin återstående livstid.

Huvudsyftet med det av Eders Kungl. Maj:t framlagda pensionsförslaget hade, enligt vad departementschefen angivit, varit att utan hinder av att själva organisationsfrågan uppsköttes kunna snarast möjligt ur manskapskåren utmönstra personal, som icke längre vore tjänstduglig. I flottan kvarstode ett 50-tal man i ålder över 50 levnadsår med redan inträdd pensionsrätt, av vilka de flesta vore otjänstbara och endast på grund av rena barmhärtighetsskäl tillåtits kvarstå, då de för dem reglementerade pensionerna vore så obetydliga, att de i ingen mån kunde bereda avskedad personal nödortfig bärning. Eders Kungl. Maj:t hade funnit sig böra ställa denna särskilda fråga i samband med organisationsfrågan. Riksdagen ansåge för sin del, att starka skäl föreläge för tillgodoseende av nämnda åldringars intresse. Detta kunde ske genom framställning till riksdagen om beviljande åt dessa otjänstbara åldringar av lämpligt avvägda tilläggs pensioner, på det att pensionärerna utan allt för stora försakelser kunde erhålla sitt livsuppehälle för ålderns dagar tryggt.

Beträffande pensioneringsfrågan i sin helhet för marinens stam-manskap ansåg riksdagen, att densamma, som hade ett givet sammanhang med den tilltänkta organisationen av en ny lägre underofficersgrad och av en månadslönarstat, dit visst i tjänst i mindre krävande befattningar kvarstående manskap kunde överflyttas, icke borde lösas i och för sig utan i samband med denna organisationsfråga.

Riksdagen fann sig därför icke för det dåvarande, innan organisationsfrågan blivit fullt utredd, kunna taga bestämd ställning till de olika pensionsförslagen.

Med anledning av detta riksdagens beslut har utredning ägt rum på två linjer, nämligen dels beträffande själva organisationsfrågan, d. v. s. frågan om överflyttande av vissa till underofficerare ej befordrade underofficerskorpraler och korpraler till en ny lägre underofficersgrad eller till månadslönarstat, vilket spörsmål sammanförts med underofficerskorpralsfrågan i dess helhet, och dels beträffande tilläggs pensioner åt visst ännu i tjänst kvarstående äldre manskap vid marinen.

Eders Kungl. Maj:ts på nyssnämnda utredning grundade förslag i propositionen nr 356 innefattar överflyttande av underofficerskorpraler i 1:a lönegraden vid flottan och kustartilleriet till en ny lägre underofficersgrad jämte vissa i samband därmed stående pensioneringsfrågor.

Departementschefen har i likhet med marinens vederbörande myndigheter såsom sin åsikt uttalat, att underofficerskorpralerna i 1. lönegraden rätteligen äro att hänföra till underofficerare. De kunna icke befordras till underofficerskorprals grad förrän efter avlagd godkänd underofficersexamen. De äro, i motsats till övrigt manskap, berättigade till vidare anställning och de kunna sägas hava valt militäryrket till levnadsbana. De tjänstgöra ombord å fartyg som underofficerare och på dem ställas i tjänsten enahanda fordringar som på underofficerare. Till ytterligare belysande härav må framhållas, att de ombord icke ingå i skeppsnummer som övrigt manskap utan inordnas i tur med underofficerarna, att vaktgöringen ombord sker efter vissa grunder för officerare, underofficerare och underofficerskorpraler å ena sidan samt för korpraler och meniga å andra sidan, att fartygschef må, då han finner sådant för tjänsten nödvändigt, förordna lämplig underofficer eller underofficerskorpral att göra officersvakt med full ansvarsskyldighet o. s. v. Ehuru underofficerskorpralerna sålunda äro att jämnställa med underofficerarna, innehava de endast manskaps grad, och deras tjänsteställning blir därigenom i flera fall mycket oviss; de betraktas stundom som underofficerare och stundom som manskap. Enligt senast föreliggande statistik sker befordran till underofficerskorpral vid flottan vid en levnadsålder av 26,8 år, eller praktiskt taget enahanda ålder, vid vilken arméns personal i medeltal når sergeants grad (27,2 år). Men innan underofficerskorpralen befordras till underofficers (sergeants) grad, uppnår han en ålder av i medeltal 33,4 år, vilken levnadsålder med omkring sex år överstiger motsvarande medeltal för personalen vid armén.

Underofficerskorpralen stannar sålunda i sin mera osäkra ställning till jämförelsevis hög ålder, och han uppbär härunder icke annan avlöning än som manskap i 1. lönegraden samt är icke delägare i pensions- eller gratiakassa. Om han avlider, äga hans efterlevande icke rätt till gratial, en omständighet, till vilken särskild hänsyn måste tagas, då underofficerskorpralerna i regel äro gifta. Skulle han ej kunna vinna befordran till underofficer, har han icke någon annan pension att förvänta än det obetydliga belopp, som tillkommer manskap enligt reglementet den 31 oktober 1879 angående pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap med tillägg enligt kungörelsen den 13 augusti 1909.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 140 häft. (Nr 411.)

För att förmå väl kvalificerad personal att kvarstå i tjänst vid marinen och att sträva till inträde i underofficerskårerna har det ansetts vara av behovet påkallat, att åtgärder nu vidtagas för att förbättra underofficerskorpralernas ställning genom den ifrågasatta överflyttningen till underofficerare av 3. graden.

Då det icke är uteslutet, att en mindre del av de befattningar, som enligt nu gällande mobiliseringstabeller äro avsedda att bestridas av underofficerskorpraler, i verkligheten kunna bestridas av korpraler, har det befunnits lämpligast, att antalet beställningar i den nya underofficersgraden tillsvidare upptagas till ungefär samma antal, som nu är besatt med för befordran (överflyttning) lämpliga underofficerskorpraler och de vakanta underofficerskorpralslönerna upptagas i manskapskårernas högsta lönegrad. Åtgärden innebär således ett mera bestämt särskiljande mellan underofficerare och manskap på så sätt, att de beställningar inom manskapets 1. lönegrad, vilkas innehavare verkligen avses för underofficerstjänst, överflyttas till underofficerskåren, medan det mindretal, vid flottan fåtal, befattningshavare, som för närvarande äro underofficerskorpraler, men vilkas tjänst kan upprätthållas av korpraler, behållas inom manskapskårernas högsta lönegrad. Denna sistnämnda lönegrad blir framdeles att betrakta som en ren manskapsgrad under lämplig benämning, korpraler, såsom chefen för marinstaben föreslagit, eller furirer, såsom chefen för kustartilleriet ifrågasatt. Frågan om löneförhållandena för denna lönegrad liksom för övriga manskapsgrader, d. v. s. för manskapskårerna i deras helhet, har departementschefen ansett böra upptagas till prövning och i samband därmed jämväl vissa organisatoriska spörsmål beträffande manskapet, såsom om obligatorisk avgångsålder m. m., utredas.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skall underofficer av 3. graden tillsättas medelst konstitutorial och efter 3 år erhålla fullmakt å beställning, därest han anses besitta de erforderliga egenskaperna. Konstituerad underofficer av 3. graden åter, som ej befunnes vara lämplig att erhålla fullmakt, erhåller entledigande på samma sätt, som nu finnes föreskrivet beträffande fänrik.

Övriga av Eders Kungl. Maj:t föreslagna organisatoriska åtgärder äro i huvudsak följande:

Flottans underofficerskår skulle komma att utgöras av
flaggunderofficerare,
underofficerare av 2. graden och
underofficerare av 3. graden.

Flaggunderofficer, underofficer av 2. graden samt sådan underofficer av 3. graden, som uppfyllt därför stadgade fordringar, böra utnännas av vederbörande stationsbefälhavare medelst fullmakt; annan underofficer av 3. graden bör förordnas av vederbörande stationsbefälhavare medelst konstitutorial.

Fordringarna för att kunna konstitueras till underofficer av 3. graden böra vara desamma, som för närvarande gälla för befordran till underofficerskorpral. Konstituerad underofficer av 3. graden, som har minst 3 års tjänstetid i denna grad, bör erhålla fullmakt, därest han uppfyllt de fordringar, som för närvarande i reglemente för marinen, del I, § 29: 1 äro föreskrivna för att kunna utnännas till underofficer av 2. graden. Konstituerad underofficer av 3. graden, som efter 3 års tjänstetid i denna grad ej uppfyller fordringarna för erhållande av fullmakt, skall av vederbörande kårchef anmälas till entledigande, för så vitt ej orsaken härtill är, att han ej i tid kunnat erhålla sådana kommanderingar, som förutsätts i nyssnämnda reglementsparagraf, i vilket fall med den slutliga prövningen skall anstå, till dess tillfälle att fylla fordringarna enligt samma paragraf blivit honom berett.

För att kunna befordras till underofficer av 2. graden bör bland annat fordras en tjänstetid som konstituerad eller fullmakterad underofficer av minst 5 år.

Kustartilleriets underofficerskår skulle komma att utgöras av underofficerare av 1. graden, underofficerare av 2. graden och underofficerare av 3. graden.

Underofficer av 1. och 2. graden ävensom sådan underofficer av 3. graden, som uppfyllt därför stadgade fordringar, böra utnännas av chefen för kustartilleriet medelst fullmakt, annan underofficer av 3. graden bör förordnas av chefen för kustartilleriet medelst konstitutorial.

Fordringarna för att kunna konstitueras till underofficer av 3. graden böra vara desamma, som för närvarande stadgas i reglemente för marinen, del III, § 25: 3 för befordran till underofficer av 2. graden. Konstituerad underofficer av 3. graden bör av chefen för kustartilleriet utnännas medelst fullmakt, om han, sedan 3 år förflutit sedan den dag konstitutorialet dagtecknades, uppfyllt nämnda fordringar och icke givit anledning till sådan anmärkning, att han bör entledigas.

För att kunna befordras till underofficer av 2. graden bör fordras en tjänstetid som konstituerad eller fullmakterad underofficer av minst 5 år. I övrigt böra nu gällande bestämmelser för befordran följas.

Bestämmelserna för befordran till underofficer av 3. graden hava ansetts böra så avfattas, att, om det i undantagsfall befinnes vara för tjänsten be-

hövligt eller önskvärt, äldre beprövat manskap kvarstår i tjänst, vilket kan inträffa med avseende å vissa yrkesmän — särskilt inom ekonomi- och hantverksavdelningarna — dylikt manskap, där det ej kan anställas som daglönare, må, även om fullt godkännande betyg i underofficersskola saknas, efter viss tjänstetid kunna förordnas till underofficer av 3. graden. En dylik person kan på sådant sätt tillföra staten sitt arbete intill pensionsåldern och då avskedas med underofficers av 3. graden pension.

Vad därefter beträffar löneförmånerna för de nya underofficerarna skulle desamma vara lika för underofficer med fullmakt och med konstitutorial och utgöras av vid flottan:

Fast lön	kronor	600: —
Beklädnadsersättning	»	200: —
Ersättning för ved och ljus	»	100: —
		Summa kronor 900: —,

vardtill komma dels dagavlöning å 1 krona 20 öre, eller för år 438 kronor, att utgå i den ordning reglemente för marinen bestämmer, och dels inkvarteringsersättning, vid Karlskrona station beräknad till 180 kronor. Om härtill lägges den för underofficer beräknade portionsersättningen å 62 öre om dagen eller för år 226 kronor 30 öre, uppkommer ett sammanlagt avlöningsbelopp för år av 1,744 kronor 30 öre.

Vid kustartilleriet, där avlöningsformerna beklädnadsersättning och portionsersättning icke förekomma, böra följande förmåner uppföras å stat:

Lön	kronor	800: —
Dagavlöning å 1,82	»	664: 30
Ersättning för ved och ljus	»	100: —
		Summa kronor 1,564: 30,

vardtill kommer inkvarteringsersättning, i kustfästning beräknad till 180 kronor, eller sammanlagt 1,744 kronor 30 öre.

Inkvarteringsersättningen för underofficerare av 3. graden bör utgå för flottan vid Stockholms station och för kustartilleriet i Stockholm eller Göteborg med 240 kronor.

Samtliga ovannämnda löneförmåner äro avsedda att upptagas i 1919 års stat. Antalet löner för underofficerare av 3. graden vid flottan har beräknats i 1919 års stat till 675. Detta antal utgör skillnaden mellan nuvarande i stat upptagna löner i manskapets 1. lönegrad eller 738

samt för närvarande befintliga vakanser i samma lönegrad eller 63. Sistnämnda antal löner skulle fortfarande kvarstå i sjömanskårens stat. Vid kustartilleriet åter skulle 183 beställningar i 1. lönegraden överflyttas till underofficerskåren såsom underofficersbeställningar av 3. graden, medan 70 beställningar i 1. lönegraden fortfarande kvarstå. I den mån vakanser i 3. underofficersgraden uppstå, ha de härigenom odisponerade medlen ansetts böra få enligt Eders Kungl. Maj:ts beprövande disponeras till ökande av antalet löner för kustartilleriets manskap i 1:a lönegraden utöver 70, dock att sammanlagda antalet löner för underofficerare av 3. graden och för kustartilleriets manskap i 1:a lönegraden ej får överstiga 253.

Nya förslag till stater, som beröras av den föreslagna omorganisationen, hava av Eders Kungl. Maj:t i propositionen nr 356 framlagts i enlighet med ovan angivna förslag.

I samband härmed har ändrad lydelse föreslagits för den till staterna för flottans sjömanskår och för kustartilleriets personal fogade anmärkningen av innehåll, att till den av manskapet i 2. lönegraden, som är underofficerskorpral eller korpral, skall utgå ett första lönetillägg av 10 kronor i månaden efter en tjänstetid av minst 4 år och ett andra lönetillägg av 5 kronor i månaden efter minst 12 års tjänstetid. En så lång tidsintervall som 8 år för åtnjutande av ålderstillägg torde icke vara stadgad inom något annat område av statstjänst, och som befordran till underofficerskorpral i allmänhet vunnas inom kortare tid, komme andra lönetillägget endast ett fåtal till godo.

Med anledning härav har framställning gjorts dels om sådan ändring från och med år 1919 i vederbörlig anmärkning i staterna för flottans sjömanskår och för kustartilleriets personal, att orden »minst 144 månader (12 år)» utbytas mot »minst 84 månader (7 år)», dels ock om höjning av anslagsposten till lönetillägg i staten för flottans sjömanskår med 35,000 kronor och i staten för kustartilleriets personal med 5,000 kronor.

Riksdagen har funnit det framlagda organisationsförslaget ägnat att ur flera synpunkter bliva till fördel för marinen. De ifrågasatta befordrings- och avlöningsföreskrifterna hava icke givit riksdagen anledning till någon erinran.

Vad först angår flottan, tillkomma beträffande underofficerskårens stat genom detta förslag 675 nya beställningar, varigenom denna stat kommer att sluta å 1,523,430 kronor eller 624,900 kronor mera än för innevarande år (se bil. A). Vad därefter beträffar sjömanskårens

stat, undergår densamma däremot en minskning med 669,429 kronor, och blir dess slutsumma 1,996,061 kronor (se bil. B). Staten å dag-avlöning till officerare och underofficerare (bil. C) kommer att sluta å 1,299,892 kronor 75 öre eller 322,988 kronor mera än i innevarande års stat.

Därjämte har det under flottans avlöningsanslag beräknade beloppet till inkvarteringsbidrag ansetts böra ökas med 147,160 kronor.

Beträffande slutligen staten för kustartilleriets personal (bil. D) kommer densamma att i förhållande till innevarande år ökas med 166,894 kronor till 1,850,984 kronor.

Emellertid kommer genom den nu föreslagna organisationen ett flertal andra anslag under femte huvudtiteln att undergå minskning. Kostnaden för ifrågavarande organisationsförändring torde därför komma att i själva verket stanna vid ett jämförelsevis obetydligt belopp eller enligt departementschefens beräkningar omkring 28,000 kronor.

Framställning i samband med frågan om omorganisation av skeppsgosseutbildningen.

I propositionen nr 341 angående omorganisation av skeppsgosseutbildningen m. m. har Kungl. Maj:t även framlagt förslag till ny stat för flottans skeppsgossekår.

I fråga om denna proposition i övrigt har riksdagen godkänt Eders Kungl. Maj:ts där framlagda förslag. Då emellertid denna stat ingår uti det i denna skrivelse behandlade anslaget till avlöning åt flottans kårer och stater, har densamma i detta sammanhang upptagits.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär en ökning av statens slutsumma med 36,195 kronor 50 öre till 70,963 kronor. Denna ökning är huvudsakligen föranledd av behovet att tilldela skeppsgossarna högre avlöning än den nuvarande, 10 öre per dag. Enligt förslaget skulle avlöningen utgå med 10, 20 eller 30 öre allt efter tjänstetiden.

I staten hava vidare uppförts medel för beredande av kostnadsfria hemresor för skeppsgossar, fri läkarbesiktning, tandvård, åtgärder för spridande av kännedom om skeppsgossekåren m. m.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot det sålunda framlagda statförslaget, vilket bifogats denna skrivelse (bil. E).

Sammanfattning.

Flottans avlöningsanslag bör för år 1919 med anledning av Eders Kungl. Maj:ts ovanberörda, av riksdagen godkända förslag upptagas på följande sätt:

	För år 1918		För år 1919		Ökning.		Minskning.	
	av riksdagen anvisat.		beräknat behov.		Kronor.		Kronor.	
Officerskåren	853,080	—	889,000	—	35,920	—	—	—
Reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, förslagsvis	46,439	60	46,439	60	—	—	—	—
Reservofficersaspiranter	27,900	—	27,900	—	—	—	—	—
Underofficerskåren	898,530	—	1,523,430	—	624,900	—	—	—
Sjömanskåren	2,665,490	—	1,996,061	—	—	—	669,429	—
Skeppsgossekåren	34,767	50	70,963	—	36,195	50	—	—
Mariningenjörkåren	293,780	—	315,240	—	21,460	—	—	—
Marinintendenturkåren	321,510	—	352,365	—	30,855	—	—	—
Marinintendenturkåren i flottans reserv	—	—	5,560	—	5,560	—	—	—
Reservmarinintendentsaspiranter	4,005	—	6,675	—	2,670	—	—	—
Ecklesiastikstaten	8,900	—	8,900	—	—	—	—	—
Marinläkarkåren	146,385	—	158,745	—	12,360	—	—	—
Poliskåren	77,100	—	81,300	—	4,200	—	—	—
Inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare, förslagsvis	315,940	—	463,100	—	147,160	—	—	—
Indragningsstaten samt båtsmanskompanierna, förslagsvis	5,338	66	5,338	66	—	—	—	—
Dagavlönning till officerare och underofficerare, förslagsvis	976,904	25	1,299,892	75	322,988	50	—	—
Avrundat med	—	99	—	99	—	—	—	—
Summa	6,676,071	—	7,250,911	—	1,244,269	—	669,429	—

I likhet med vad som förut ägt rum torde även för år 1919 en minskning i anslaget slutsumma med 5 procent kunna ske. Härigenom skulle anslaget i riksstaten för samma år komma att upptagas med i jämnt krontal 6,888,365 kronor eller 546,396 kronor högre än innevarande års anslag, vilket utgör 6,341,969 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 356 upptager en ökning med 558,145 kronor. Riksdagen har emellertid vid behandlingen av de

särskilda anslagsposterna icke företagit annan nedsättning i de av Eders Kungl. Maj:t äskade beloppen än att marinläkarkårens stat minskats med 8,620 kronor (reducerat 8,189 kronor). Den kvarstående olikheten vid beräkningen, omfattande 3,560 kronor, torde bero på, att i de av Eders Kungl. Maj:t senast framlagda förslagen i vissa fall ingen nedsättning med 5 procent av anslagsbeloppet skett.

Vad därefter *kustartilleriets avlöningsanslag* beträffar slutar det senast framställda statförslaget å 1,850,984 kronor. Om på grund av inträffande vakanser en avräkning, i likhet med vad som förut plägat äga rum, sker med 4 procent av slutsumman, skulle anslaget komma att sluta å i jämnt krontal 1,776,944 kronor, vilket belopp emellertid med 200 kronor understiger det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagets slutsumma. Emellertid har riksdagen ansett riktigast att även för kustartilleriets del en nedsättning sker med 5 procent av den i staten beräknade kostnadssumman. Härigenom kommer anslagsbeloppet att utgöra 1,758,435 kronor.

På grund av vad riksdagen sålunda anfört har riksdagen

dels med godkännande av de vid denna skrivelse fogade förslagen till nya stater för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår, för flottans skeppsgossekår, för marinläkarkåren samt å dagavlöning för officerare och underofficerare vid flottan (Bil. A—E), ävensom de vid statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 14 januari 1918 fogade förslagen till stater för flottans officerskår, för mariningenjörkåren, för marinintendenturkåren, för marinintendenturkåren i flottans reserv, för reservmarinintendentsaspiranter och för flottans poliskår ökat förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 6,341,969 kronor, med 546,396 kronor till 6,888,365 kronor;

dels ock med godkännande av det vid denna skrivelse fogade förslag till stat för kustartilleriets personal (Bil. F.) ökat förslagsanslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,616,726 kronor, med 141,709 kronor till 1,758,435 kronor.

Stockholm den 20 juni 1918.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. A.

Stat

för flottans underofficerskår.

Antal.		Fast lön.	Beklädnads- ersätt- ning.	Ersätt- ning för ved och ljus.	Summa.
1	Flaggunderofficer	900 —	200 —	130 —	1,230 —
242	D:o	217,800 —	48,400 —	31,460 —	297,660 —
1	Underofficer av 2:a graden	900 —	200 —	100 —	1,200 —
494	D:o	444,600 —	98,800 —	49,400 —	592,800 —
1	Underofficer av 3:e graden	600 —	200 —	100 —	900 —
674	D:o	404,400 —	134,800 —	67,400 —	606,600 —
	Ökning i fasta lönen å 240 kronor till förslagsvis 96 flaggunderofficerare (ma- skinister)	23,040 —	—	—	23,040 —
1,413	Summa högst kronor	1,092,240 —	282,600 —	148,590 —	1,523,430 —

Anmärkingar:

1:o. Av ovannämnda antal flaggunderofficerare och underofficerare av 2:a graden skola minst 192, högst 384 vara maskinister.

2:o. Dagavlönning å 2 kronor 50 öre till flaggunderofficer (maskinist), 2 kronor 15 öre till flaggunderofficer (ej maskinist) och underofficer av 2:a graden (maskinist), 1 krona 50 öre till underofficer av 2:a graden (ej maskinist) samt 1 krona 20 öre till underofficer av 3:e graden eller halv dagavlönning efter vardera av förestående belopp tillkommer i den ordning, reglemente för marinen bestämmer.

3:o. Till underofficer, som icke åtnjuter fri bostad i kronans hus, utgår, i den ordning reglemente för marinen bestämmer, inkvarteringsbidrag med ett efter år räknat belopp av:

	vid Karlskrona station:	vid Stockholms station:
för flaggunderofficer	240 kronor	300 kronor
» underofficer av 2:a eller 3:e graden	180 »	240 »

4:o. Underofficers av 2:a graden löneförmåner må utgå till högst 10 kockar eller hovmästare, korpraler, som visat framstående skicklighet i egen yrkesgren; och må vad av det härför erforderliga medelsbelopp är odisponerat användas för att tilldela kockar och hovmästare, korpraler, avlöning i sjömanskårens 1:a lönegrad utöver antalet löner enligt stat för samma lönegrad, dock att antalet härigenom avlönade kockar och hovmästare i sjömanskårens 1:a lönegrad ej må överstiga antalet av de för ändamålet disponibla underofficerslönerna.

5:o. Skulle det bestämda antalet underofficerare av 3:e graden icke finnas fulltaligt, må de löner, som i följd därav sakna innehavare, till så stor del, som erfordras, användas till avlöning åt manskap i sjömanskårens 1:a lönegrad, dock att sammanlagda antalet löner för underofficerare av 3:e graden och i sjömanskårens 1:a lönegrad icke må överstiga 738.

Bil. B.

Stat för flottans sjömanskår.

Antal.			Kronor.	Summa.
1	1:a lönegraden	{ 12 månaders månadslön à 45 kronor } { dagavlöning à 80 öre i 365 dagar }	832	—
62	D:o	d:o	51,584	—
1	2:a lönegraden	{ 12 månaders månadslön à 23 kronor } { dagavlöning à 60 öre i 365 dagar }	495	—
1,589	D:o	d:o	786,555	—
1	3:e lönegraden	{ 12 månaders månadslön à 15 kronor } { dagavlöning à 50 öre i 365 dagar }	362	50
1,046	D:o	d:o	379,175	—
1	4:e lönegraden	{ 12 månaders månadslön à 12 kronor } { dagavlöning à 30 öre i 365 dagar }	253	50
1,024	D:o	d:o	259,584	—
3,725				1,478,841
	Rekryteringsmedel:			
		Lega, räknad efter 12,50 kronor per år av anställningstiden, samt anställningspremier för en årlig rekryteringskon- tingent av 1,000 man, förslagsvis högst	115,000	—
		Rekryteringskostnader, förslagsvis högst	32,000	—
		Arvode åt 137 kompanikorpraler à 5 kronor i månaden	—	8,220
		Uppmuntringspenningar, förslagsvis högst	—	25,000
		Inkvarteringsbidrag, förslagsvis högst	—	162,000
		Lönstillägg, förslagsvis högst	—	175,000
		Summa högst kronor	—	—
				1,996,061

Anmärkingar:

1:o. Skulle det sålunda bestämda antalet i någon av de tre högre lönegraderna icke finnas fulltaligt, må de löner, som i följd därav sakna innehavare, till så stor del, som erfordras, användas till avlöning åt manskap i lägre lönegrad samt till bestridande av lega och anställningspremier, om det härför ovan förslagsvis beräknade beloppet visar sig otillräckligt.

2:o. Uppmuntringspenningar utgå under tjänstgöring i land till manskap, som tillhöra 1:a, 2:a eller 3:e uppmuntringsklassen, med respektive 15, 10 och 5 öre om dagen, enligt de för dagavlöning åtnjutande gällande grunder.

3:o. Det manskap, som erhållit vederbörligt tillstånd att bo utom kasern, äger under tjänstgöring i land och den, som är gift eller är änkling med minderårigt barn, även under annan tjänstgöring att åtnjuta inkvarteringsbidrag till ett månatligt belopp för underofficerskorpral vid Karlskrona station av 15 kronor och vid Stockholms station av 20 kronor samt för övrigt manskap vid den förra stationen av 10 kronor och vid den senare av 15 kronor, allt under förutsättning att det ovan till inkvarteringsbidrag förslagsvis beräknade beloppet icke överskrides; dock att den av manskapet, som befordrats till underofficer över stat, äger att, även om han är ogift, under angiven förutsättning åtnjuta ovan nämnt inkvarteringsbidrag jämväl under annan tjänstgöring än i land.

4:o. Till den, som tillhör 1:a lönegraden, utgår, om han vid sjömanskåren innehar en tjänstetid av minst 108 månader (9 år), ett första lönetillägg av 5 kronor i månaden och, om han vid kåren innehar en tjänstetid av minst 144 månader (12 år), ett andra lönetillägg av 5 kronor i månaden.

Till den, som tillhör 2:a lönegraden och är underofficerskorpral eller korpral, utgår, om han vid sjömanskåren innehar en tjänstetid av minst 48 månader (4 år), varav minst 12 månader såsom korpral, ett första lönetillägg av 10 kronor i månaden och, om han vid kåren innehar en tjänstetid av minst 84 månader (7 år), ett andra lönetillägg av 5 kronor i månaden.

5:o. Vid beräkning av tjänstetid vid sjömanskåren äger den, som karlskrivits från skeppsgossekåren eller i egenskap av värnpliktig tjänstgjort vid flottan eller före anställningen varit inmönstrad till sjöfart eller antagits i högre lönegrad än den lägsta, att tillgodoräkna sig extra tjänstetid enligt de bestämmelser, som av Konungen meddelas.

Bil. C.

Stat för flottans skeppsgossekår.

Antal		Kronor.	öre.
1	Skeppsgosse, dagavlönning å 10 öre eller för år	36	50
236	” ” ” ” ” ” ” ”	8,614	—
1	” ” ” 20 ” ” ” ”	73	—
188	” ” ” ” ” ” ” ”	13,724	—
1	” ” ” 30 ” ” ” ”	109	50
173	” ” ” ” ” ” ” ”	18,943	50
	Tillökning å 5 öre dagligen för en ordningsman	18	25
	” ” ” ” för 49 ordningsmän, förslagsvis högst	894	25
	Rekryteringskostnader å 70 kronor per skeppsgosse för 230 skeppsgossar, förslagsvis högst	16,100	—
	Fri läkarbesiktning å 5 kronor per skeppsgosse för 230 skeppsgossar, förslagsvis högst	1,150	—
	Åtgärder för spridande av kännedom om skeppsgossekåren, förslagsvis högst	2,000	—
	Kostnadsfria hemresor för skeppsgossar, förslagsvis högst	3,600	—
	Tandvård för skeppsgossar, förslagsvis högst	5,700	—
600	Summa högst kronor	70,963	—

Bil. D.

Stat

för marinläkarkåren.

Antal.		Kronor.	Summa kronor.
1	Marinöverläkare:		
	lön	6,000	
	dagavlöning å 6 kronor	2,190	8,190
1	Förste marinläkare:		
	lön	4,500	
	dagavlöning å 5 kronor	1,825	6,325
2	D:o	—	12,650
1	Marinläkare av 1:a graden:		
	lön	3,400	
	dagavlöning å 4 kronor	1,460	4,860
10	D:o	—	48,600
1	Marinläkare av 1:a graden och sjukhusläkare	—	4,860
1	D:o	—	4,860
17		—	90,345
	Arvoden å 1,000 kronor till två marinläkare av 1:a graden och sjukhusläkare	—	2,000
	Arvode å 1,000 kronor till två marinläkare för verkställande av ögonundersökningar och ögonbehandling	—	2,000
	Arvode till en marinläkare av 1:a graden, placerad å Oscar- Fredriksborg	—	500
20	Marinläkare av 2:a graden, arvoden å 1,800 kronor	—	36,000
10	Marinläkarstipendier, stipendier å 900 kronor	—	9,000
	Dagarvode till marinläkare av 2:a graden och marinläkar- stipendier samt marinläkarstipendier över stat under tjänstgöring i land, förslagsvis högst	—	10,000
	Inkvarteringsbidrag, förslagsvis högst	—	7,900
	Ekiperingshjälp till marinläkare af 2:a graden, som utan före- gående anställning vid stammen utnamnts i reserven, förslagsvis högst	—	1,000
	Summa högst kronor	—	158,745

Anmärkingar:

1:o. Marinläkare av 2:a graden och marinläkarstipendiat samt marinläkarstipendiat öfver stat erhålla, då de äro kommenderade till tjänstgöring i land, dagarvode å 8 kronor.

2:o. För marinläkare av 1:a graden ökas lönen efter 5 års tjänstgöring i samma grad med 300 kronor och efter 10 års sådan tjänstgöring med ytterligare 300 kronor.

För marinläkare av 2:a graden ökas arvodot efter 5 års tjänstgöring i samma grad med 300 kronor.

3:o. Marinöverläkare, förste marinläkare och marinläkare av 1:a graden, som icke åtnjuta fri bostad i kronans hus, erhålla inkvarteringsbidrag med ett efter år räknat belopp av:

Marinöverläkaren	1,200 kronor.
Förste marinläkare vid Stockholms station	1,000 "
D:o d:o vid Karlskrona station eller i kustfästning	600 "
Marinläkare av 1:a graden vid Stockholms station eller i Göteborg	500 "
D:o d:o vid Karlskrona station eller i kustfästning	400 "

4:o. Skulle det i staten bestämda antalet marinläkare av 2:a graden icke finnas fulltaligt, må de arvoden, som i följd därav sakna innehavare, till så stor del, som erfordras, användas till avlöning av ett vakanserna bland marinläkare av 2:a graden motsvarande antal marinläkarstipendiater.

Bil. E.

Stat

å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan.

Antal.		Kronor.	Summa.
Officerskåren.			
5	Flaggmän dagavlöning å 7 kr. i 365 dagar	12,775	—
9	Kommendörer , , 6 , , 365 , ...	19,710	—
44	Kommendörkaptenener , , 5 , , 365 , ...	80,300	—
131	Kaptener , , 4 , , 365 , ...	191,260	—
165	Löjtnanter, underlöjtnanter och fänrikar , , 3 , , 365 , ...	180,675	—
354			484,720
Underofficerskåren.			
243	Flaggunderofficerare, dagavlöning å 2 kr. 15 öre i 365 dagar	190,694	25
495	Underofficerare av 2:a graden, dagavlöning å 1 kr. 50 öre i 365 dagar	271,012	50
675	Underofficerare av 3:e graden, dagavlöning å 1 kr. 20 öre i 365 dagar	295,650	—
	Ökning i dagavlöning å 35 öre till förslagsvis 96 flaggunderofficerare (maskinister) i 365 dagar	12,264	—
	Ökning i dagavlöning å 65 öre till förslagsvis 192 underofficerare av 2:a graden (maskinister) i 365 dagar	45,552	—
1,413	Summa högst kronor	—	1,299,892 75

Bil. F.

Stat
för kustartilleriets personal.

Antal	I. Lön och dagavlönning m. m.	Kronor.	Kronor.	Summa.
	Officerare.			
1	Chef för kustartilleriet:		•	
	lön	8,000		
	dagavlönning å 7 kronor	2,555		
			10,555	
1	Överste:			
	lön	6,000		
	dagavlönning å 6 kronor	2,190		
			8,190	
1	Överste	—		8,190
1	Överstelöjtnant:			
	lön	4,500		
	dagavlönning å 5 kronor	1,825		
			6,325	
3	Överstelöjtnanter	—		18 975
1	Major:			
	lön	4,000		
	dagavlönning å 5 kronor	1,825		
			5,825	
7	Majorer	—		40,775
1	Kapten av 1:a klassen:			
	lön	3,400		
	dagavlönning å 4 kronor	1,460		
			4,860	
27	Kaptener av 1:a klassen	—		131,220
1	Kapten av 2:a klassen:			
	lön	2,400		
	dagavlönning å 4 kronor	1,460		
			3,860	
23	Kaptener av 2:a klassen	—		88,780
1	Löjtnant:			
	lön	1,500		
	dagavlönning å 3 kronor	1,095		
			2,595	
68	Transport	—		330,150

Antal.		Kronor.		Kronor.		Summa.	
68	Transport	—	—	330,150	—		
48	Löjtnanter	—	—	124,560	—		
1	Underlöjtnant eller fänrik:						
	lön	720	—				
	dagavlöning å 3 kronor	1,095	—	1,815	—		
23	Underlöjtnanter och fänrikar	—	—	41,745	—	498,270	
140	Reservofficerare under tjänstgöring.						
1	Reservlöjtnant:						
	lön under 6 månader å 125 kronor	750	—				
	dagavlöning å 3 kronor under 6 månader	540	—	1,290	—		
1	Reservlöjtnant	—	—	1,290	—		
1	Reservunderlöjtnant:						
	lön under 6 månader å 60 kronor	360	—				
	dagavlöning å 3 kronor under 6 månader	540	—	900	—		
4	Reservunderlöjtnanter	—	—	3,600	—		
1	Fänrik i reserven, utbildad till artilleritjänst:						
	lön under 45 dagar å 1.97 kronor	88	65				
	dagavlöning å 3 kronor i 45 dagar	135	—	223	65		
27	Fänrikar i reserven, utbildade till artilleritjänst	—	—	6,038	55	13,342	20
35	Underofficerare.						
1	Underofficer av 1:a graden:						
	lön	1,200	—				
	dagavlöning å 2.50 kronor	912	50				
	ersättning för ljus och ved	130	—	2,242	50		
66	Underofficerare av 1:a graden	—	—	148,005	—		
1	Underofficer av 2:a graden:						
	lön	1,100	—				
	dagavlöning å 2.12 kronor	773	80				
	ersättning för ljus och ved	100	—	1,973	80		
132	Underofficerare av 2:a graden	—	—	260,541	60		
200	Transport	—	—	412,762	90	511,612	20

Antal.		Kronor.		Kronor.		Summa.	
200	Transport	—	—	412,762	90	511,612	20
1	Underofficer av 3:e graden:						
	lön	800	—				
	dagavlönning å 1.82 kronor	664	30				
	ersättning för ljus och ved	100	—	1,564	30		
182	Underofficerare av 3:e graden	—	—	284,702	60	699,029	80
383	Manskap.						
1	1:a lönegraden:						
	lön	540	—				
	dagavlönning å 80 öre	292	—	832	—		
69	1:a lönegraden	—	—	57,408	—		
1	2:a lönegraden:						
	lön	276	—				
	dagavlönning å 60 öre	219	—	495	—		
352	2:a lönegraden	—	—	174,240	—		
1	3:e lönegraden:						
	lön	180	—				
	dagavlönning å 50 öre	182	50	362	50		
424	3:e lönegraden	—	—	153,700	—		
1	4:e lönegraden:						
	lön	144	—				
	dagavlönning å 30 öre	109	50	253	50		
256	4:e lönegraden	—	—	64,896	—	452,187	—
1,105							
	II. Arvoden.						
1	Regementspastor	—	—	1,000	—		
1	Fästningspredikant	—	—	120	—	1,120	—
2							
	III. Rekryteringsmedel.						
	Legä, räknad efter 12 kronor 50 öre per år av anställningstiden, samt anställningspremier för en årlig rekryteringskontingent av 400 man, förslagsvis högst	—	—	50,000	—		
	Rekryteringskostnader, förslagsvis högst	—	—	15,000	—	65,000	—
	Transport	—	—	—	—	1,728,949	—

Antal		Kronor.	Kronor.	Summa.
	Transport	—	—	1,728,949
IV. Inkvarteringsbidrag.				
	Inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare, förslagsvis högst	—	72,135	
	Inkvarteringsbidrag för underofficerskorpraler, förslagsvis högst	—	1,000	73,135
V. Lönetillägg och uppmuntrings- penningar.				
	Lönetillägg, förslagsvis högst	—	20,000	
	Uppmuntringspenningar, förslagsvis högst	—	14,000	34,000
VI. Beklädnadshjälp till reservofficers- aspiranter och fänrikar i reserven.				
31	Reservofficersaspiranter, beklädnadshjälp å 300 kronor	—	9,300	
28	Fänrikar i reserven, beklädnadshjälp å 200 kronor	—	5,600	14,900
	Summa kronor	—	—	1,850,984

Anmärkingar:

1:o. Officer, jämväl reservofficer under tjänstgöring, och underofficer, som icke åtnjuta fri bostad i kronans hus, uppbära inkvarteringsbidrag med ett efter år räknat belopp av:

	i kustfästning kronor	i Stockholm eller Göteborg kronor
generalsperson	—	1,500
överste	900	1,200
överstelöjtnant eller major	600	1,000
kapten	400	500
subalternofficer	300	400
underofficer av 1:a graden	240	300
underofficer av 2:a eller 3:e graden	180	240

Officer eller underofficer, som är gift eller är änklings med hemmavaraude barn, uppbär, om på grund av förhållandena å förläggningssorten endast sådan bostad i kronans hus finnes att tilldela honom, att han därstädes icke kan ordna eget hushåll, ävenledes inkvarteringsbidrag till ovan angivna belopp.

2:o. Underofficer över stat, oavsett om han är gift, ogift eller änklings, ävensom underofficerskorpral med en tjänstetid vid kustartilleriet av minst 72 månader (6 år), som är gift eller är änklings med minderårigt barn och som erhållit vederbörligt tillstånd att bo utom kasern, åtnjuter inkvarteringsbidrag till ett månatligt belopp av 15 kronor i kustfästning och 20 kronor i Stockholm eller Göteborg.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 140 häft. (Nr 411.)

3:o. Skulle det här ovan bestämda antalet manskap i någon av de tre högre lönegraderna icke finnas fulltaligt, må de löner, som till följd därav sakna innehavare, till så stor del, som erfordras, användas till avlöning åt manskap i lägre lönegrad samt till bestridande av lega och anställningspremier, om det under III här ovan beräknade beloppet därtill visar sig otillräckligt.

4:o. Uppmuntringspenningar utgå under tjänstgöring i land till manskap, som tillhör 1:a, 2:a eller 3:e uppmuntringsklassen, med respektive 15, 10 och 5 öre om dagen enligt de för dagavlönings åtnjutande gällande grunder.

5:o. Till den, som tillhör 1:a lönegraden, utgår, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 108 månader (9 år), ett första lönetillägg av 5 kronor i månaden och, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 144 månader (12 år), ett andra lönetillägg av 5 kronor i månaden.

Till den, som tillhör 2:a lönegraden och är underofficerskorpral eller korpral, utgår, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 48 månader (4 år), varav minst 12 månader som korpral, ett första lönetillägg av 10 kronor i månaden och, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 84 månader (7 år), ett andra lönetillägg av 5 kronor i månaden.

6:o. Vid beräkning av tjänstetid vid kustartilleriet äger den, som i egenskap av värnpliktig tjänstgjort vid detta vapen eller antagits i högre lönegrad än den lägsta, att tillgodoräkna sig extra tjänstetid enligt de bestämmelser, som av Konungen meddelas.

7:o. Skulle det bestämda antalet underofficerare av 3:e graden icke finnas fulltaligt, må de löner, som i följd därav sakna innehavare, till så stor del, som erfordras, användas till avlöning åt manskap i 1:a lönegraden, dock att sammanlagda antalet löner för underofficerare av 3:e graden och i 1:a lönegraden icke må överstiga 253.